

Министерство на земеделието, храните и горите

**Оперативен анализ
за основни земеделски култури**

(Бюлетин № 44/2019)

София, 6 ноември 2019 г.

Съдържание

1.	Проведени основни селскостопански мероприятия към 31.10.2019 г.	3
1.1	Реколта от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно	3
1.2	Реколта от пролетници	3
1.3	Трайни насаждения и етерично-маслени култури	5
2.	Есенна кампания.....	6
3.	Външна търговия с основни земеделски култури.....	6
3.1	Зърнени и маслодайни култури	6
3.2	Плодове и зеленчуци	7
4.	Цени	8
4.1	Зърнени и маслодайни култури	8
4.2	Плодове и зеленчуци	9
5.	Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, предсеитбена подготовка и дълбока оран и ход на есенната сеитба, по области	11

Забележка: *Материалът включва оперативни данни, които нямат статистически характер, а служат само като ориентир за текущото състояние на пазара, в т. ч.: оперативна информация относно проведените основни селскостопански мероприятия по данни от областните дирекции „Земеделие“ и текуща информация относно товарите с основни зърнени и маслодайни култури, преминали границите на страната чрез основните пристанища.*

1. Проведени основни селскостопански мероприятия към 31.10.2019 г.

1.1 Реколтата от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно

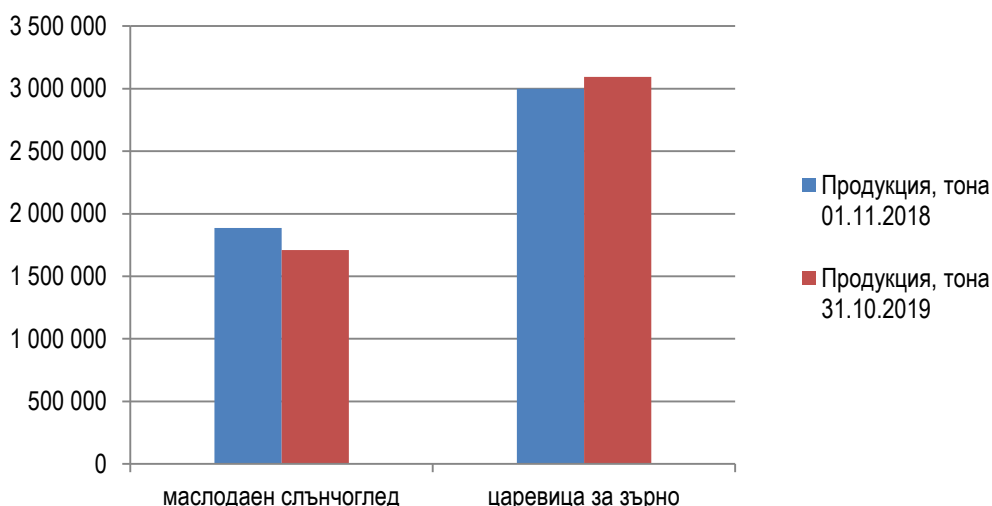
При близо 99% реколтирани площи, оперативните данни към 31.10.2019 г. сочат увеличение на продукцията от царевица с 3,2% спрямо аналогичния период на 2018 г. Това се дължи основно на по-големия размер засети площи с царевица, в съчетание с малко по-бърз темп на прибиране на реколтата тази година = Засега данните на ОДЗ очертават леко редуциране на прибрания слънчоглед на годишна база, поради по-ниския добив от единица площ.

Реколтата от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 31.10.2019 г.

	31.10.2019					Изменение на годишна база, %			
	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	% реколтирани площи	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Площи за реколтиране (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
маслодаен слънчоглед	7 434 845	7 433 554	99,98%	1 710 221	230	1,2%	1,2%	-9,3%	-10,5%
царевица за зърно	4 556 457	4 507 599	98,93%	3 095 105	687	11,1%	13,5%	3,2%	-9,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ
Забележка: Площи за реколтиране = Засети площи – Пропаднали площи

Продукция от маслодаен слънчоглед и царевица за зърно към 31.10.2019 г., сравнено със същия период на 2018 г.

1.2 Реколтата от пролетници

Към края на м. октомври 2019 г. се отчита ръст на продукцията от повечето наблюдавани пролетни култури спрямо година по-рано, за което допринасят преобладаващо по-високите добиви от декар, както и по-големият размер реколтирани площи при много от продуктите. Сред пролетните култури, чието прибиране продължава през последната седмица, значително увеличение на годишна база бележи производството

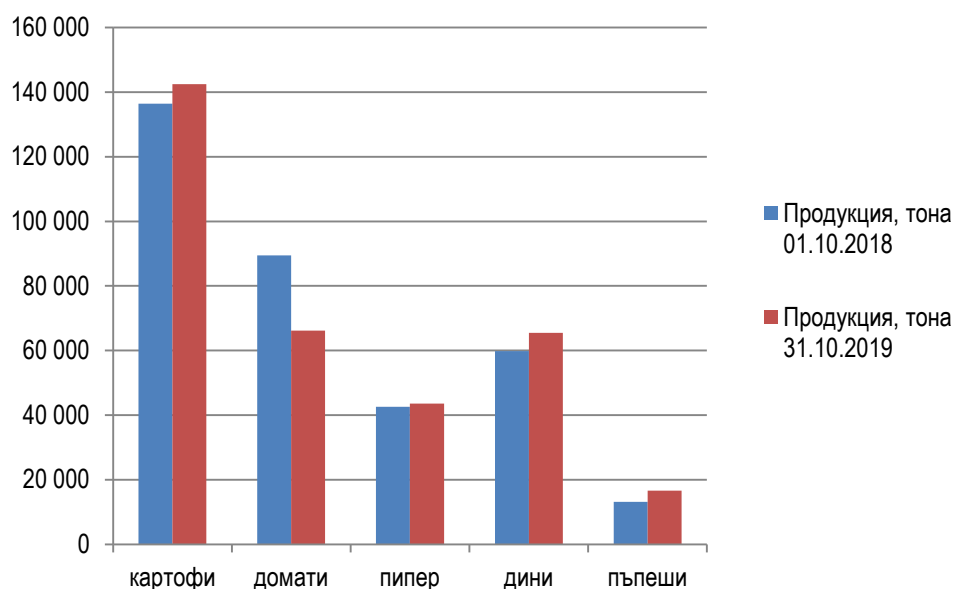
на памук и сорго - около или над два пъти, а по-умерено – това на ориз (със 17,4%) и картофи (с 4,5%). От друга страна, добитото количество фуражен грах е с 10,9% под миналогодишното.

Реколта от пролетници към 31.10.2019 г.

	31.10.2019				Изменение на годишна база, %			
	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)	Засадени площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Продукция (тона)	Среден добив (кг/дка)
картофи	102 786	99 479	142 492	1 432	-1,1%	-1,9%	4,5%	6,5%
домати	34 426	34 117	66 133	1 938	-11,3%	-12,1%	-26,1%	-16,0%
пипер	26 772	26 442	43 576	1 648	-4,0%	-1,9%	2,4%	4,4%
дини	37 021	36 962	65 518	1 773	5,6%	7,4%	9,6%	2,1%
пъпеши	17 967	17 929	16 665	930	11,9%	13,0%	26,5%	11,9%
фасул	17 656	17 412	2 086	120	-31,6%	-31,6%	-38,2%	-9,8%
градински грах	16 049	14 549	3 454	237	13,3%	28,3%	39,8%	8,7%
леща	11 480	11 408	1 267	111	-68,1%	-66,3%	-61,8%	13,3%
соя	28 732	26 712	5 056	189	15,6%	7,6%	-2,9%	-10,0%
ориз	103 873	85 840	53 271	621	2,1%	21,4%	17,4%	-3,3%
овес	106 644	104 295	28 291	271	44,7%	51,7%	88,8%	24,3%
сорго	35 887	32 677	8 461	259	69,2%	140,5%	146,3%	2,4%
шарен слънчоглед	59 776	59 776	13 382	224	63,3%	63,3%	64,8%	0,9%
царевица силажна	179 469	170 469	449 117	2 635	0,2%	-2,4%	7,0%	9,7%
пролетен ечемик	29 273	29 253	9 832	336	2,8%	2,7%	16,2%	13,1%
фуражен грах	157 525	152 342	37 708	248	-49,0%	-42,0%	-10,9%	54,0%
памук	30 724	19 097	1 643	86	6,1%	53,0%	93,8%	26,5%
лен	685	300	42	140	128,3%	0,0%	40,0%	40,0%
тютюн Ориенталски	30 904	30 904	4 738	153	-7,1%	-7,1%	-15,1%	-8,9%
тютюн Бърлей	3 580	3 580	933	261	-7,9%	-7,9%	52,5%	66,2%
тютюн Вирджиния	18 359	16 307	2 595	159	-27,7%	-11,1%	41,6%	59,0%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

**Производството от основни пролетници - зеленчукови култури към 31.10.2019 г.,
сравнено със същия период на 2018 г.**

1.3 Трайни насаждения и етерично-маслени култури

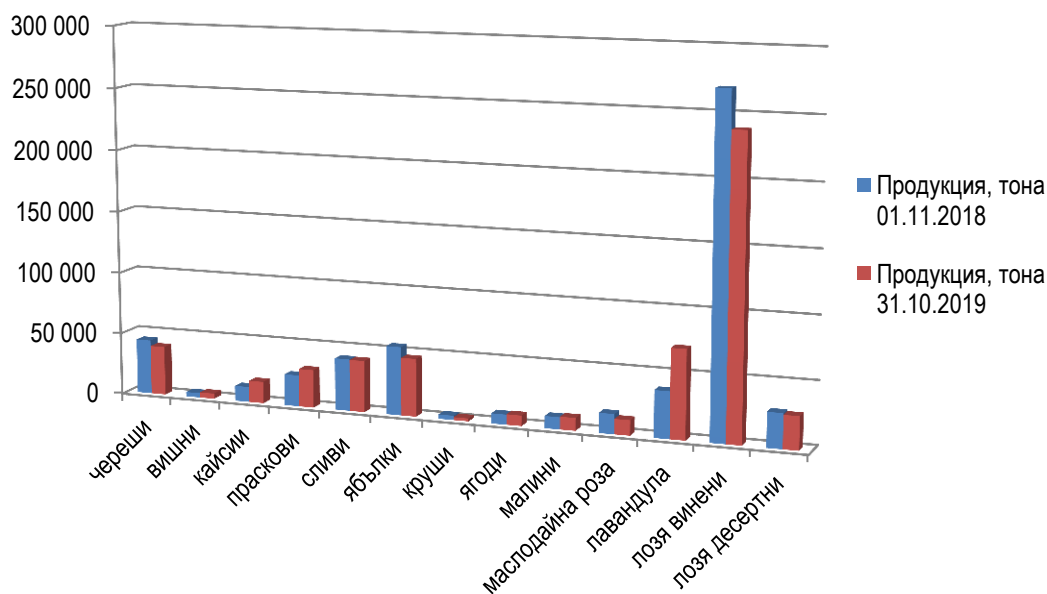
Според последните оперативни данни, производството от малини надхвърля с 5,2% отчетената по същото време на миналата година, главно вследствие на повишения среден добив. На този етап произведените количества грозде, ябълки и круши изостават с между 4,6% и 33,3% от миналогодишните. Най-чувствително понижение се наблюдава при крушите, в резултат от намаление както на реколтираните площи, така и на средния добив.

Реколтата от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 31.10.2019 г.

	31.10.2019				Изменение на годишна база, %			
	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)	Плододаващи площи (дка)	Реколтирани площи (дка)	Производство (тона)	Среден добив (кг/дка)
череша	89 522	84 071	39 425	469	2,9%	5,1%	-10,3%	-14,6%
вишни	13 770	12 832	4 298	335	3,5%	8,6%	18,6%	9,1%
кайсии	27 832	27 653	17 425	630	1,8%	15,0%	42,9%	24,3%
праскови	41 705	40 923	30 507	745	-1,0%	6,2%	21,0%	13,7%
сливи	76 201	71 785	41 315	576	9,5%	15,4%	-0,8%	-14,0%
ябълки	49 134	44 583	46 354	1 040	-2,1%	-6,1%	-15,5%	-10,0%
круши	4 824	4 142	2 316	559	-12,2%	-19,3%	-33,3%	-17,4%
ягоди	10 691	9 919	8 372	844	3,1%	-0,4%	3,6%	4,1%
малини	23 569	22 058	10 218	463	-1,4%	0,1%	5,2%	5,0%
маслодайна роза	37 516	37 488	12 230	326	5,1%	5,2%	-23,2%	-27,1%
лавандула	142 984	140 381	70 924	505	38,3%	40,7%	89,9%	35,0%
лозя винени	466 077	453 559	238 596	526	-0,6%	0,5%	-11,3%	-11,7%
лозя десертни	45 376	44 639	26 550	595	-4,1%	-1,6%	-4,6%	-2,9%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

Продукция от трайни насаждения и етерично-маслени култури към 31.10.2019 г., сравнено със същия период на 2018 г.

2. Есенна кампания

Продължава сеитбата на основните есенни култури. Към 31 октомври 2019 г. засетите площи с ечемик, ръж и тритикале са с между 1,4% и 16,3% повече спрямо година по-рано, докато при пшеницата и маслодайната рапица се наблюдава известно забавяне на кампанията.

Засети площи с есенници към 31.10.2019 г., дка

Култура	01.11.2018	31.10.2019	Изменение
пшеница	9 557 015	9 392 240	-1,7%
ечемик	916 858	952 866	3,9%
маслодайна рапица	1 534 491	1 111 776	-27,5%
ръж	32 214	37 476	16,3%
тритикале	78 427	79 526	1,4%

Източник: оперативни данни от областните служби „Земеделие“, обработени от МЗХГ

До момента е извършена предсеитбена подготовка на 12 256 084 дка и дълбока оран на 4 553 165 дка, съответно с 3,8% и 15,3% по-малко на годишна база.

3. Външна търговия с основни земеделски култури

3.1 Зърнени и маслодайни култури

Основни зърнени и маслодайни култури - пшеница, ечемик и рапица

През периода 28 октомври – 3 ноември 2019 г. през Пристанище Варна¹ не е реализиран износ на пшеница, ечемик и рапица. При липса на преминали количества с

¹ През последните няколко години Пристанище Варна формира около 50% от общия експорт на пшеница и царевича и около 30% от този на ечемик, слънчоглед и рапица.

трите култури през порта и за съответната седмица на 2018 г., изменението на експорта на годишна база се запазва както следва: пшеница – намаление с 11,8%, ечемик и рапица – увеличение, респективно със 171,3% и 7,3%.

Износ на пшеница, ечемик и рапица от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	01.07.2018 – 03.11.2018	01.07.2019 – 03.11.2019	Изменение
пшеница	1 047 921	923 924	-11,8%
ечемик	13 625	36 968	171,3%
рапица	120 053	128 793	7,3%

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

До момента не е осъществен износ на пшеница, ечемик и рапица през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

Основни зърнени и маслодайни култури - царевица и слънчоглед

През изминалата седмица е отчетен първият износ на слънчоглед през Пристанище Варна от началото на пазарната 2019/20 година, в размер на 31,3 хил. тона. Същевременно, при експорта на царевица през порта се наблюдава застой, вследствие на което общо изнесеното количество от началото на сезона изостава с 18,8% на годишна база.

Износ на царевица и слънчоглед от „Пристанище Варна“ ЕАД, тона

Продукти	02.09.2018 – 03.11.2018	02.09.2019 – 03.11.2019	Изменение
царевица	240 042	194 875	-18,8%
слънчоглед	0	31 261	-

Източник: „Пристанище Варна“ ЕАД

Към 3 ноември 2019 г. не е отчетен износ на царевица и слънчоглед през „Пристанище Бургас“ ЕАД, опериращо на терминал Бургас – Изток 1.

От началото на м. юли 2019 г. до момента не е регистриран внос на зърнени и маслодайни култури през наблюдаваните пристанищни терминали във Варна и Бургас.

Информацията за търговията с основните зърнени и маслодайни култури по данни на Националния статистически институт, включена в Бюлетин № 41/2019, ще бъде актуализирана след публикуване на официални данни за внос и износ за месец август 2019 г.

3.2 Плодове и зеленчуци

Актуализация на информацията за внос и износ на плодове и зеленчуци, публикувана в Бюлетин № 41/2019, ще бъде направена след предоставяне на данни от Националния статистически институт.

4. Цени

4.1 Зърнени и маслодайни култури

Към 30 октомври 2019 г. се наблюдава леко поскъпване на слънчогледа, ечемика, царевицата и пшеницата (хлебна и фуражна), в рамките на 0,7% - 1,8% на седмична база. Рапицата продължава да се изкупува на същата цена като през предходната седмица.

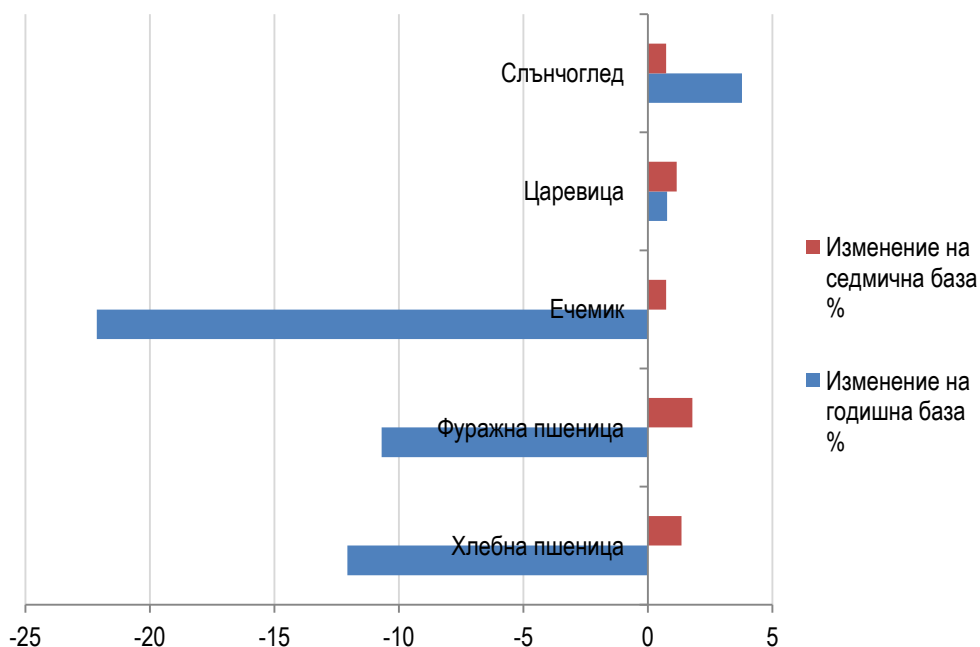
Независимо от тенденцията на плавно повишение през последния месец, изкупните цени на пшеницата остават под нивата отпреди една година – с 12,1% за хлебната и с 10,7% за фуражната пшеница. По-чувствително поевтиняване на годишна база е налице при ечемика - с 22,1%, поради отчетеното поскъпване на тази култура по същото време на 2018 г. Царевицата и слънчогледът се търгуват на малко по-високи цени от миналогодишните, съответно с 0,8% и 3,8%.

Средни изкупни цени на основни зърнени и маслодайни култури към 30.10.2019 г., лв./тон без ДДС

	31.10.2018	23.10.2019	30.10.2019	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
хлебна пшеница	340	295	299	-12,1	1,4
фуражна пшеница	318	279	284	-10,7	1,8
ечемик	348	269	271	-22,1	0,7
царевица	258	257	260	0,8	1,2
слънчоглед	528	544	548	3,8	0,7
рапица	*	680	680	-	0,0

Източник: данни на САПИ ЕООД (средноседмични цени), обработени от МЗХГ

Изменение на изкупните цени на основни зърнени и маслодайни култури към 30.10.2019 г.

4.2 Плодове и зеленчуци

В рамките на последната седмица средните цени на едро на десертно грозде, пипер, картофи и ябълки бележат повишение от 3,6% до 10%, най-съществено при червения пипер. Единствено оранжерийните домати поевтиняват на седмична база, с 1,5%.

Към момента предлагането на оранжерийни домати, червен пипер и десертно грозде на тържищата е на цени, в рамките на 8,7% - 14,7% под нивата отпреди една година, докато зеленият пипер, ябълките и картофите са поскъпнали с между 0,8% и 8,1%.

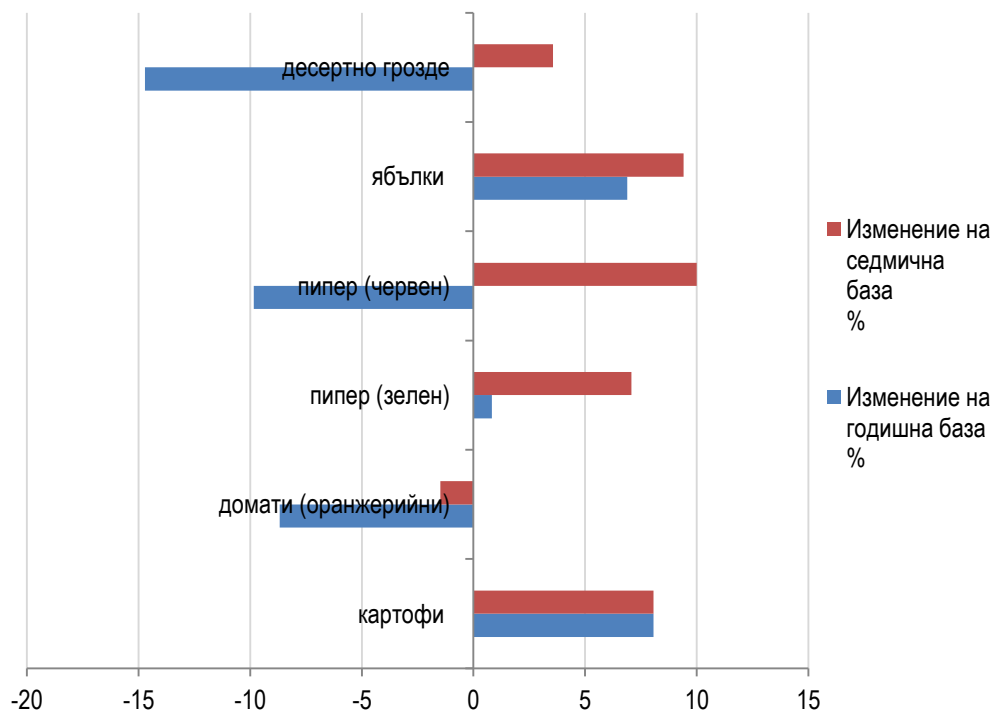
Средни цени на едро на основни плодове и зеленчуци към 01.11.2019 г., лв./кг

	02.11.2018	25.10.2019	01.11.2019	Изменение на годишна база %	Изменение на седмична база %
картофи	0,62	0,62	0,67	8,1	8,1
картофи пресни	*	*	*	-	-
домати (оранжерийни)	2,19	2,03	2,00	-8,7	-1,5
домати (открити площи)	*	1,18	*	-	-
домати (внос)	1,37	*	*	-	-
пипер (зелен)	1,20	1,13	1,21	0,8	7,1
пипер (червен)	1,83	1,50	1,65	-9,8	10,0
дини	*	*	*	-	-
пъпеши	*	*	*	-	-
праскови (внос)	*	*	*	-	-
череши	*	*	*	-	-
ябълки	0,87	0,85	0,93	6,9	9,4
сливи	*	*	*	-	-
круши	*	*	*	-	-
десертно грозде	1,70	1,40	1,45	-14,7	3,6

Източник: данни на ДКСБТ, обработени от МЗХГ

* Няма данни

**Изменение на цените на едро на основни плодове и зеленчуци
към 01.11.2019 г.**

5. Приложение – справки за реколтата от слънчоглед и царевица, предсеитбена подготовка и дълбока оран и ход на есенната сеитба, по области

Справка за реколтата от слънчоглед

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Пронз- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	2966	0	2966	100.00%	421.2	142
Бургас	314177	0	314177	100.00%	59663.66	190
Варна	424569	8769	415800	100.00%	94878	228
Велико Търново	371267	60.5	371206.5	100.00%	88568.9	239
Видин	322610	0	322610	100.00%	75978	236
Враца	448590.9	0	448590.9	100.00%	116312.38	259
Габрово	34600	0	34600	100.00%	6726.7	194
Добрич	717088	26	717062	100.00%	188811.3	263
Кърджали	3400	0	2400	70.59%	288	120
Кюстендил	24570	0	24570	100.00%	4287.2	174
Ловеч	111167	7612	103265	99.72%	20252	196
Монтана	387311	0	387311	100.00%	97477	252
Пазарджик	102500	0	102500	100.00%	22196	217
Перник	89330	0	89330	100.00%	14623.8	164
Плевен	679766	20755.5	659010.5	100.00%	148659	226
Пловдив	266830	0	266830	100.00%	53065.1	199
Разград	261200	37	261163	100.00%	66656	255
Русе	351089	668.3	350420.3	100.00%	90610.17	259
Силистра	377731	0	377731	100.00%	108814.21	288
Сливен	207400	71	207329	100.00%	39251	189
Смолян		0				
София-град	37223	0	37223	100.00%	8380	225
София	72000	0	72000	100.00%	15117.5	210
Стара Загора	462002	0	462002	100.00%	94380.96	204
Търговище	230050	0	230050	100.00%	50634	220
Хасково	429517	0	429517	100.00%	79536.7	185
Шумен	310559	0	310559	100.00%	68887	222
Ямбол	433486	155.1	433330.7	100.00%	95745	221
ОБЩО	7472999	38154	7433554	99.98%	1710220.8	230

Справка за реколтата от царевица

Област	Засети площи	Пропад- нали площи	Реколти- рани площи	% на реколт. площи	Произ- водство	Среден добив
	дка	дка	дка	%	тона	кг/дка
Благоевград	5420	0	3140	57.93%	1252	399
Бургас	26433	0	26123	98.83%	10978	420
Варна	166056	2409	161647	98.78%	101695	629
Велико Търново	446147	0	442927	99.28%	357316.75	807
Видин	94770	315	89845	95.12%	54207.2	603
Враца	431897.7	0	419461.7	97.12%	308692	736
Габрово	20430	2300	15678	86.48%	10472.5	668
Добрич	917836	180	917656	100.00%	572222.1	624
Кърджали	780	0	300	38.46%	106	353
Кюстендил	5435	0	5435	100.00%	1828	336
Ловеч	122268	12830	109438	100.00%	54410	497
Монтана	230447	0	230447	100.00%	129654	563
Пазарджик	18600	0	9400	50.54%	7100	755
Перник	16480	0	12120	73.54%	4696	387
Плевен	708274	10580.8	697693.17	100.00%	513941	737
Пловдив	36870	0	36870	100.00%	28275	767
Разград	191860	15	191845	100.00%	140794	734
Русе	367359	0	363904	99.06%	298302.34	820
Силистра	309792	0	309792	100.00%	211586	683
Сливен	44400	0	44400	100.00%	27210	613
Смолян	520	0	520	100.00%	113.1	218
София-град	24675	0	21400	86.73%	14310	669
София	17160	0	17160	100.00%	6337.5	369
Стара Загора	44890	0	44890	100.00%	24069.42	536
Търговище	138780	0	138780	100.00%	78277	564
Хасково	17100	0	17100	100.00%	15994	935
Шумен	171133	0	171133	100.00%	117754	688
Ямбол	9274	0	8494	91.59%	3512	413
ОБЩО	4585087	28630	4507599	98.93%	3095104.9	687

Справка за предсеитбената подготовка и дълбоката оран

Област	Предсеит- бена подготовка (дка)	Предсеитбено торене			Дълбока оран (дка)
		Р (дка)	N (дка)	К (дка)	
Благоевград	18630				
Бургас	1039305	210220	309020	80220	335340
Варна	630954	521168	399425	95000	352550
Велико Търново	681553	263300	345000	109000	59250
Видин	371000	299300	299300	299300	33600
Враца	612208	258220	258220	258220	109760
Габрово	45000	0	0	0	0
Добрич	1254059				1245710
Кърджали	7350				7350
Кюстендил	52240	11320	11320	11320	29750
Ловеч	197800	89700	89700	19700	78000
Монтана	451654	24230	437430	730	14300
Пазарджик	114430	33000	97340	3000	3500
Перник	142430	21160	21160	18200	63981
Плевен	799174	399803	399803	329206	318431
Пловдив	450388	92480	92480	92480	88500
Разград	573265	175300	450900	121000	31800
Русе	672905	534773	601924	341552	284294
Силистра	412500	412500	412500	412500	290100
Сливен	527700	207500	330000	140000	179100
Смолян					
София-град					
София	233386				124865
Стара Загора	738712	233220	202220	77920	257057
Търговище	305400	138125	251500	32730	32246
Хасково	581690	237600	325600	125700	126350
Шумен	517151	332249	370549	152500	181961
Ямбол	825200		422870		305370
ОБЩО	12 256 084	4 495 168	6 128 261	2 720 278	4 553 165

Справка за хода на есенната сеитба

Област	Засети площи с пшеница (дка)	Засети площи с ечемик (дка)	Засети площи с ръж (дка)	Засети площи с тритикале (дка)	Засети площи със зимна маслодайна рапица (дка)
Благоевград	11600	500	680	850	3350
Бургас	618675	141870	1100	4900	239240
Варна	512729	55635		153	35488
Велико Търново	559425	66993	150	800	45186
Видин	313530	20450		300	19970
Враца	521066	18072	0	85	6885
Габрово	28830	8490	0	200	6000
Добрич	1197504	14240		1692	28770
Кърджали	4070	750			500
Кюстендил	29600	4465	2900	2460	5970
Ловеч	141600	19353		300	12140
Монтана	375527	18189		2570	27720
Пазарджик	67500	11190	5570	5670	6640
Перник	91310	5659	20		5000
Плевен	563403	68046	16	112	18220
Пловдив	346600	21156	8595	19180	46997
Разград	441100	42170			77525
Русе	551859	32114	300		64654
Силистра	311400	32300		200	26000
Сливен	417600	78400	500	6250	20700
Смолян					
София-град					
София	187711	4357	4795	6436	13157
Стара Загора	534090	75729	11450	8540	104262
Търговище	254300	22900			26532
Хасково	354000	47800	1200	11400	73600
Шумен	379186	64635	200	5978	54736
Ямбол	578025	77403		1450	142534
ОБЩО	9 392 240	952 866	37 476	79 526	1 111 776